

Trò và Già

Tác Giả: Gã Siêu

Thứ Sáu, 24 Tháng 4 Năm 2009 15:38

Trong mßc sß tay cßa 1 tußn báo, gã lßm đßc mßt mßu tin nhß sau :

- Kß tß nay, chính phß sß không bß nhißm ngßi làm thß trßng và nhßng chßc vß tßng đßng quá 55 tußi. Khi đßc thông báo trên do thß tßng vßa ký ngày 18 tháng 4, mßt công chßc nói vßi ngßi vißt : đß có đßn 20% sß mang cßp hàm thß trßng sß ra đi vì tußi không còn đúng vßi tiêu chußn...

Mßu tin này cũng khißn cho gã phßi sß vào gáy mình và nhßn ra rßng :

- Sßng lâu lên lão làng, cß cái đißu này thì mình cũng sßp đßc ...ra ngũ, vß nhà đßi gà và trßng hoa. Chßng bißt nên vui hay nên buồn.

Gã nhß lßi hßi đßu mình còn đß chßm, hình nhß có đßc trong sách Qußc âm Giáo khoa thß bài hßc vß mßt câu đß :

- Con gì sáng nó đi bßn chân, trßa nó đi hai chân và chißu nó đi ba chân ?

Xin thßa :

- Đó chính là con ngßi.

Thuß còn nhß, chúng ta bò lê bò la bßng cß hai tay lßn hai chân, vß chi là bßn. Lßn lên, chúng ta đßng thßng và mßnh mß bßc tßi. Còn khi vß già, chúng ta phßi chßng thêm mßt chißc gßy nßa là ba.

Các cß ta ngày xßa đã ngán ngßm mà bßo :

- Âm thòm ngày tháng trôi qua,
Năm kia nào có đời ta bao giờ .

Đúng thôi, chẳng ai có thể cấn đởc nhặng bởc chân âm thòm cớa thỏi gian. Cớ nhìn vào xỏp nhỏ, lỏn lên nhỏ thỏi, gã bẻn nghiỏm ra gách nỏng tuỏi đỏi đang đờ xuỏng đỏi vai còm cỏi cớa gã và đỏi uỏn thỏi gian đỏi in đỏi m trên khuôn mỏt gã.

Cách đây không lâu, mỏt cô bé Viỏt kiỏu hỏn hỏ đỏi n thăm gã. Phỏi kiỏm lỏi bỏ nhỏ, gã thỏy đỏi c rỏng : khi khấn gỏi quỏ mỏp theo thỏy bu xuỏng tàu đi vỏt biẻn, cô bé này còn đang lỏa tuỏi “babilỏc”, suỏt ngày chỏi ô quan và nhỏy cỏ cỏ sỏn nhỏ gã, thỏm chí còn anh đũng mỏc quỏn đỏi đi mỏc cua ngoài đỏi ng vỏ cho chỏ nỏu riẻu, thỏ mà giỏ đây đang đỏi đỏi tỏ trỏ mã, đỏi p nhỏ mỏt cô tiẻn, giỏ ng hỏt mỏt bài thỏ cỏ đỏi đỏi n tỏ :

- Hỏng hỏng tuyỏt tuyỏt,
Mỏi ngày nào chỏa biỏt cái chi chi,
Mỏi mỏy năm thỏp thoát cớ xỏ gỏ,
Ngoỏ nh mỏt lỏi đỏi tỏi kỏ tỏ liỏu.

Ngay nhỏ chính bỏn thân gã cũng vỏy. Bỏn mỏi năm đỏi c coi là đỏi nh cao cuỏc đỏi, rỏi sau đỏi bỏt đỏi u đi xuỏng lỏ triỏn núi bẻn kia. Tỏi cái mỏc này, mỏt gã bỏng mỏ huyỏn, phỏi vỏi vỏ ra tiỏm cỏt ngay mỏt chiỏc kính lỏo, đỏi khỏi trỏng gỏ hóa quỏc.

Rỏi tỏ đỏi, lỏc phỏ ngũ tỏng bỏt đỏi u rỏu rỏo. Nhỏt là khi đỏi bỏc vào tuỏi “ngủ tuỏn”, thì sỏc kẻo bỏ giỏm sút mỏt bỏc, làm viỏc lỏu mỏt xỏu là cỏm thỏy mỏt mỏi, uỏ oỏi liỏn tỏ tỏ ngay à.

Nhỏ hỏi còn trỏ, ngỏi đỏi đánh máy chỏ lỏc cỏc suỏt tám chín tiỏng đỏi ng hỏ mà chỏ ng hỏ hỏn, sỏt mỏ chi cỏ, thỏm chí cớ nhỏ ng lúc gỏp rỏt, làm ngày không đỏi phỏi tranh thỏ làm cỏ ban đẻm mà vỏn cỏ phỏm phỏm và hỏng tiỏt vỏt.

Chỏ bỏy giỏ, khi đỏi cớ tí tuỏi, gỏ máy dù là máy vi tẻnh, chỏ mỏt lúc là liỏn nhỏc nhỏi tỏ đỏi u ngón tay cho đỏi n tỏn...lỏi tim. Rỏi ỏn chỏ ng biỏt ngon, ngỏ thì cỏ mỏ mỏ mỏng mỏng.

Trò và Già

Tác Giả: Gã Siêu

Thứ Sáu, 24 Tháng 4 Năm 2009 15:38

Sợ c kéo gi m sút đã đành, mà tu i năm m i còn là kh i đi m cho đ m i th b nh ho n. Nào cao huyết áp, nào nh i máu c tim, nào tai bi n m ch máu não, nào loét bao t , nào đá...đ ng. B n án t hình d ng nh đã đ c treo l l ng trên đ u quý c th ng th ngũ tu n.

Nghĩ v y, nên c bình tĩnh mà run. Vì th , hôm r i gã bèn ph i g ng mình đi khám l i toàn b đ lòng, t tim gan cho chí đ n đ n phèo ph i. Qua siêu âm, ng i ta cho bi t gã hi n có hai viên s n nh n m trong th n.

Ông bác sĩ thu c vào hàng ch u ch i bèn phán :

- Vì chúng còn bé t o tèo tèo, nên ch a c n ph i m hay b n bi c chi c , ch c n u ng thu c, u ng n c, v n đ ng và nh t là...c i nhi u.

Vì th , trong m y tháng nay, gã đành ph i ép mình ép xác mà dùng thu c, dùng n c và t p th d c th m mĩ đ gi ...eo. B i vì lúc này cái eo c a gã xem ch ng liên t c phát tri n theo kích th c c a cái eo con...bò.

R i lúc nào cũng ph i vén môi lên mà c i. Vui cũng cu i mà bu n cũng c i, thi u đi u b li t vào h ng ng i...cối trên. Th mà ch ng bi t đ n bao gi m i t ng kh đ c hai cái c a n y ra.

T nh ng đi u gã v a cà kê dê ng ng, thì khác bi t th nh t gi a già và tr là khác bi t v ngo i hình, v s c kh e.

Tr thì m nh, già thì y u. Đó là l đ ng nhiên, qui lu t c a muôn đ i kia m . Tr ra m t vài tr ng h p ngo i l mà chúng ta v n g i là nh ng c ... già gân, nh Nguy n công Tr đã vi t :

- Càng già càng d o càng dai.

Trẻ và Già

Tác Giả: Gã Siêu

Thứ Sáu, 24 Tháng 4 Năm 2009 15:38

Bình thường, tuổi già là một nhà thông minh, tiếp nhận được mọi thứ bôn nh. Họ n n a, n u n a đ u cu c đ i, chúng ta xài theo kiểu “x lán sáng v s m”, nh l i h hào :

- Ch i xuân k o h t xuân đ i,
Cái già s ng s c nói thì t i ngay.

Ch c h n n a sau cu c đ i, chúng ta s ph i tr giá b ng nh ng b nh t t và đ n đau c a mình.

S gi m sút v s c kh e ph n xác, th ng kéo theo s gi m sút v tâm lý và s x c ng v tinh th n. Kinh nghiệm c a nh ng b c t n b i cho hay :

- Năm m i tu i thì ta chán đ i, còn sáu m i tu i thì đ i chán ta.

Tu i già v n dĩ là m t gánh n ng cho b n thân cũng nh cho ng i khác. Tu i già gi ng nh phiên ch chi u, v ng tanh v ng ng t. Hay nh con s t già ch là trò c i cho đám chó con.

T đó, ng i già đánh m t s hăng say nhiệt tình, đ r i buồn xuôi, m c cho “con t o xoay v n đ n đầu” hay phó m c cho lũ cháu đàn con :

- Già thì m i s m i hèn
Giang s n phó m c đàn em sau này.

Khác biệt th hai giữa già và trẻ là khác biệt v kinh nghiệm, v v n s ng đ c tích lũy t lòng cu c đ i.

Trong phạm vi này, ng i trẻ ch a có đ c bao nhiêu, đang khi đó v i b dày c a năm tháng, ng i già đã gom góp đ c r t nhi u. Vì th , ng i trẻ th ng hay b ng b t, x c n i và... ph i bò, nh t c ng cũng đã b o :

Trò và Già

Tác Giả: Gã Siêu

Thứ Sáu, 24 Tháng 4 Năm 2009 15:38

- Khôn đâu tui tr, kh o đâu tui già.

Và đôi lúc ng i ta đã g i :

- Tu i tr là tu i ăn ch a no, lo ch a tui.

V i nh ng kinh nghiệm đ c tích lũy suốt đ c dòng th i gian, tu i già th ng khôn ngoan và thâm tr m, gi ng nh cây càng già thì g càng t t, gi ng nh g ng và qu , càng già thì l i càng cay, hay nh t c ng cũng đã nói :

- Đi h i già, v nhà h i tr .

Do s v n s ng phong phú y, nên đã n y sinh ra m t khác bi t th ba gi a già và tr , đó là ng i già th ng thích quay nhìn dĩ vãng và s ng b ng nh ng hoài ni m, còn ng i tr th ng thích h ng t i t ng lai và s ng b ng nh ng c m . Ng i già thì quay l i phía sau, còn ng i tr thì b c t i phía tr c.

Th c v y, m y ông b n già lâu ngày g p m t nhau, kh khà bên chén r u n ng hay bên tách trà đ m, ch c ch n các c s g i nh và s ng l i cái thu huy hoàng vang bóng c a mình :

- Ngày y mình th này... chúng ta th n ... ch không nh bây gi , ch ng ra cái th th ng nào c .

Trong khi đó, b n tr ng i đ u láo v i nhau thì thao thao b t tuy t v nh ng đ tính đang đ c m m . Nào là làm cái này, nào là làm cái kia...

Chính do s khác bi t này, nhi u lúc đã x y ra nh ng b t đ ng, nh ng l c đ c, nh ng ch ng đ i trong gia đình gi a già và tr , gi a cha m v i con cái.

Trò và Già

Tác Giả: Gã Siêu

Thứ Sáu, 24 Tháng 4 Năm 2009 15:38

Hồi xưa, có lần thỉnh thoảng gã đang nản nể ối, xin mẹ tí tiền cầm đi mua sách hay làm cái chi đó, thì ông bố bực vào. Chợt nghe thấy tiền, ông bố bèn mỉa mai phang ngay cho cậu mẹ một bài “luân lý cậu bố” :

- Ngày xưa tao phải tí tít kiếm tiền trang giấy, tiền giấy t m c... ngày xưa tao th này... ngày xưa tao th kia... ngày xưa tao th n ...

Điệp khúc “ngày xưa y” không biết đã đi c ông bố ca đi ca i biết bao nhiêu n. Cậu nhìn cái bố mẹ nh nhố c a thỉnh thoảng nh là s p b “Tào tháo” r t, gã thấy nó h m h c mà nói ch ng nên i, vì s b m ng, nên đành ph i nh th m trong b ng r ng :

- Biết rồi, kh i m, nói mãi, b i.

Cũng tí đi m khác biết đ ng tr c và đ ng sau, t ng lai và dĩ vãng, nên ng i tr th ng dám li u, dám ch p nh n cái m i đ r i kh c ph c và làm ch i y nó, nh chúng ta th ng b o :

- Đâu c n thanh niên có,
Đâu khó có thanh niên.

Ph i chẳng đây chính là y u t quan tr ng làm thành “ch t tr ” n i m t ng i...

Trong khi đó, tuổi già thỉnh thoảng ng i di chuyển, ng i thay đ i, an ph n v i nh ng cái đã có. y là gã ch a nói đ n nh ng c thích ng quên trên chi n th ng và vinh quang m t th i c a mình.

Vì vậy, thiên h v n th ng b o :

- M t ng i b coi là già k t lúc ng i y h t dám... li u.

Trẻ và Già

Tác Giả: Gã Siêu

Thứ Sáu, 24 Tháng 4 Năm 2009 15:38

Nếu u cõ ngõ i kõ tõi và điõ m mõt nhõ ng khác biõt giõ a già và trẻ , thì có lẽ nói mãi, nói hoài cũng chõ ng bao giõ hõt, chi bõ ng bây giõ hay thõ đi tìm mõt dung hòa, mõt mô hình lý tõõ ng đõ cùng chung sõ ng hòa bình “mí nhau”.

Theo gã, mõi tuõ i đõ u có nét duyên ngõ m cõ a riêng mình. Buõ i bình minh có võ đõ p cõ a bình minh và lúc hoàng hôn có võ đõ p cõ a hoàng hôn. Chõ i non, có sõ c quyõ n rữ cõ a chõ i non và trái chín có sõ c quyõ n rữ cõ a trái chín.

Võ ngõõ i già và ngõõ i trẻ , chúng ta có thõ điõ n tõ nhõ Nguyõ n Du :

- Mõi ngõõ i mõi võ mõõ i phân võ n mõõ i.

Tuy nhiên cuõ c sõ ng võ n thõõ ng có nhõ ng ngõ ch lý, nhõ ng ngõõ c đõ i và nhõ ng chuyõ n chéo cõ ng ngõ ng cõ a nó, nhõ G. B. Shaw đã viõt :

- Có lẽ m ngõõ i không khi nào trẻ và vài kõ không bao giõ già.

Thõ c võ y, có lẽ m ngõõ i không bao giõ trẻ .

Nói cách khác, hõ đã đánh mõt tuõ i trẻ khi mái đõ u còn xanh. Hõ là nhõ ng kõ tuõ i đõ i chõ a đõõ c bao nhiêu, thân xác còn phõ i phõ i, thõ nhõ ng tâm hõ n hõ đã già cõ i và tàn úa. Hõ thiõ u mõt chõt trẻ và chõt lõ a trong con ngõõ i.

Có nghĩa là hõ không dám liõ u, không dám chõ p nhõ n cái mõi và đõ i đõ u võ i nhõ ng đõ i thay. Hõ bõ ng lòng võ i sõ phõ n cõ a mình và lúc nào cũng chõ xin cho đõõ c hai chõ ...bình an.

Hõ không còn sõ hãng say nhiõt thành, trái lõ i chõ sõ ng lõ ng lõ nhõ con cá vàng, mõ c dù bõ ngoài hõ rõt oai phong bõ võ và sõ c khõ e tràn trẻ . Chính vì thõ thiên hõ võ n thõõ ng gõ i hõ là

Trẻ và Già

Tác Giả: Gã Siêu

Thứ Sáu, 24 Tháng 4 Năm 2009 15:38

những ... ông công non.

Tiếp đến là có vài kẻ không bao giờ già.

Dĩ nhiên ở đây gã không bàn tới một vài người vì những họ công công a một loại bị nhấc cù thù nào đó, khi nào cho họ, dù đã ba mươi mốt, những người thân xác họ mới chỉ là một đứa trẻ lên sáu, lên bảy và những báo chí đã đăng tới cách đây không lâu.

Gã cũng không bàn tới một vài kẻ vì ham vui và thích công a mà thiên họ vẫn những người già là chính....trên người bị. Những người công đầu đã bị c, răng đã long mà vẫn còn đèo bồng vớ n con kia, chính vì sự công nh cô đến :

- Con nuôi cha không bồng bà nuôi ông.

Gã chỉ xin nói đến các công tuy đã già mà họ c số vẫn còn trẻ. Vậy các công ấy là ai ?

Các công ấy được diển tả là những người “nhân lão tâm bất lão”. Ngoài hình các công tuy già, nghĩa là tóc các công đã bị c, răng các công đã long, da các công đã nhăn nheo và tay chân các công đã lỏng lẻo.

Thế những, tâm họ các công vẫn còn trẻ chớ chớ a già, nghĩa là các công vẫn hằng hái nhứt thành, dám chấp nhận cái mới và dám đứng lên đứng xuống với những thay đổi....

Chỉ trẻ vẫn lưu thông trong máu huyết, trong thân thể già nua công a các công và họ a vẫn bồng cháy trong con tim đau đóm công a các công. Tuy nhiên, sự người người nhân lão tâm bất lão như thế này, họ không nhứt lưu m.

Có một thời ở Sài Gòn thiên họ đã gọi những công sĩ Phạm Duy là một hippie già. Số dĩ như vậy, vì tu

Trẻ và Già

Tác Giả: Gã Siêu

Thứ Sáu, 24 Tháng 4 Năm 2009 15:38

Đi đã đề nng trên vai ông. Ngay t hĩi gã còn là m t thng bé m c qu n thng đũng, thì nhng bài hát c a ông đã đ c ph bi n sâu r ng.

Th nhng, tâm h n và t t ng c a ông v n còn tr . Ông không ph i ch vi t v tu i tr , mà h n th n a, t ng l i ca, t ng khuông nh c c a ông đ u thoát ra ch t tr , làm cho ng i tr say mê và thiên h đã không ng n ng i t ng cho ông cái bi t danh là híppi già.

Ngày nay, kh p m i n i ng i ta đ u hô hào ph i tr hóa lãnh v c này, tr hóa lãnh v c kia và nh t là ph i tr hóa c p lãnh đ o.

Báo Tu i Tr Ch Nh t vi t :

“Chuy n s không xa l m t khi n c Nga có th t ng 36 tu i hay là Vi t Nam th i gian không xa có nh ng nhà lãnh đ o, nh ng chính khách l a tu i 30-40, n u nh công ngh tr hóa, không ch là h n m c tu i tác mà th c s là c m t quá trình chu n b nhân tài, m m tr ng, vun bón”.

M chng nàng dâu, nh hai cô ca sĩ có th ng nhau bao gi . Cũng v y, luôn có m t v c th m ngăn cách gi a già và tr , gi a tr và già.

Tr chê già là c h , l i th i và.... khó tính. Già chê tr là thi u kinh nghi m, x c n i, ngu đ n theo ki u : tr ng mà đòi khôn h n r n.

Tuy nhiên, theo gã nghĩ :

- Tr ph i kính tr ng già và h c h i n i già v n s ng và kinh nghi m. Còn già thì hãy tìm hi u, c m thông và nâng đ cho tr .

Trò và Già

Tác Giả: Già Siêu

Thứ Sáu, 24 Tháng 4 Năm 2009 15:38

Có lẽ già bèn phôi mồi nôi khuyên sau đây và Alfred de Vigny như một kết luận :

- Bền rồi, một đời sống vĩ đại là gì ? Nếu không phải là một ý tưởng của tuổi trẻ được tuổi già thực hiện.

Kết luận như thế, chúng hiểu già đã lên một đời hay chưa ?
Và như thế là già có đáng được phong làm...hàng công non hay chưa ?